

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 6. Quænam sint obligationes filiorum erga parentes & parentum erga filios.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

incepto sermone destitit, & è contrà cap. 17. ad vitandum populi scandalum vestigial, ad quod minime tenebatur, solvere voluit.

§. VI.

*Quenam sint obligationes filiorum erga
parentes, & parentum erga
filios.*

PRÆTER obligationes generales, quæ unumquemq; proximorum spectant; sunt aliquæ speciales filiorum erga parentes, & vicissim parentum erga filios; quæ hoc quarto Decalogi præcepto præscribuntur.

Docet autem Catech. Rom. Part. 3. ca. 5. nomine honoris parentibus exhibendi tria præsertim significari, amorem scilicet, reverentiam, & obedientiam: tenentur siquidem filii speciali modo ad amorem erga parentes; ita ut odium parentum longè gravius peccatum sit, quàm cuiuscunque alterius personæ: unde Nav. c. 14. n. 11. & Tol. lib. 5. c. 1. existimant, in peccato odii circumstantiam personæ parentum esse in confessione declarandam. Neq; sufficit amor internus, sed exterioribus effectibus prodere se debet; adeo ut teneatur filius parentum necessitatibus sive corporalibus, sive spiritualibus quantum in ipso est, subvenire; v.g. alimenta & alia ad vitam necessaria, si ad egestatem gravem redacti sint, eis præbere; si in aegritudinem incidierint, vel in carcerem detrusi sint, illos visitare, & quo poterunt modo ipsis ad sanitatem vel libertatem recuperandam succurrere, & à fortiori curare, ne absq; digna sacramentorum susceptione ex hac vita decedant, neve pia opera parentum testamentis præscripta differantur, neve suffragiis Ecclesiæ, & aliis subsidiis quocunq; modo debitis post mortem fraudentur.

Tenentur etiam filii reverentiam parentibus exhibere. Sunt enim (ut loquitur Catech. Rom.) *immortalis Dei quædam*

quædam simulacra: quare olim edixerat Deus Exod. 21. qui male dixerit patri suo vel matri, morte moriatur. Vnde contumelia, convicia, irrisiones, & similia peccata, quæ plerumque ob levitatem materia in aliis personis non nisi venialia forent, in parentibus ob circumstantiam personæ ut plurimum mortalia censentur, simili ratione percute-re, quantumvis leviter, parentes; imò illis solummodo interminari, gravis respectu illorum censetur injuria, proindeque peccatum mortale, ut asserunt Grassius, Reginal. Nav. & alii quos citat & sequitur Bonac. Dilp. 6. de 4. Decal. præcep. qu. un. pu. 2.

Tenentur denique filii obedire parentibus: unde Apostolus pluribus in locis Coloss. 3. Eph. 6. illud inculcat: *Filii obedite parentibus: & ipse Christus Dominus, ut hujus obedientiæ in se præberet exemplum, sanctissimæ matri ejus, que sponso S. Iosepho erat subditus. S. Luc. 2.*

Atque in primis tenetur filius patri obedire in ijs, quæ ad gubernationem domus pertinent; ita ut, si recuset obedire in re gravi, & alicujus momenti, maxime si ex contemptu, vel animi obstinatione id faciat, peccet mortaliter, ut docet Toletus lib. 5. capit. 7. Tenetur etiam obedire in ijs quæ ad bonos mores pertinent; ita ut peccet mortaliter, si cum pertinacia nolit acquiescere præceptis patris, quibus illum à peccato mortali, aut illius occasionibus, ut à pravis conversationibus, ludis, &c. abstrahere conatur, ut docet idem Tolet. & plures alii apud Bonac. supra.

Quamvis autem (ut docet S. Thomas 22. q. 189. a. 6.) filius post pubertatis annos directè parentibus non subdatur in ijs, quæ ad statum vitæ amplectendum, puta religionis, vel matrimonii, pertinent; docet tamen Toletus Suprà filium peccare mortaliter, qui contra voluntatem patris uxorem conditionis suæ minimè convenientem ducit. Existimant etiam Abulensis, Sanches, & alii apud Bonacinam Sup. pu. 7. filium teneri ab ingressu religionis abstinere, ut subveniat parentibus, quos ad extremam necessitatem redactos, aut brevi redigendos prævidet.

Sicut autem filii erga parentes, sic etiam parentes erga

filios ad tria præferim charitatis officia obligantur, ut docet idem Tol. supra. primum est ad alimenta, & alia vitæ adiumenta necessaria ipsis præbenda: quod intelligendum est, quamdiu illis indigent, nec sibi providere possunt, ut rectè notat Bonac. Sup. pu. 6. Secundum est, ad illorum curam gerendam, quoad ea quæ salutem æternam, & spirituale animæ bonum spectant: unde tenentur parentes procurare ut filij addiscant rudimenta fidei, Symbolum scilicet Apostolorum, orationem Dominicam, præcepta Dei & Ecclesiæ, aliaque ad salutem consequendam necessaria. Debent etiam illos verbis & exemplis ad bonos mores inducere, & à peccatorum occasionibus auertere; eosdemque, si forte delinquant, non ex charitate corripere, ut fusiùs explicat Bonac. Sup. Tertium denique officium parentum erga filios est, ut illos relinquunt liberos ad eligendum statum illum, ad quem ipsos à Deo vocari cognoverint, ita ut neque à bono aliquo statu amplectendo eos invito sine ulla legitima causa abstrahant, neque ad statum aliquem, siue sacerdotij, siue religionis, siue Matrimonij amplectendum invito cogant, ut docet idem Tol. supra.

Quæ autem de officiis filiorum erga parentes, & patrum erga filios dicta sunt; eadem etiam intelligi debent, servata tamen debita proportione, de officiis pupillorum erga tutores & alios, qui parentum vices gerunt: item de officiis servorum, subditorum, & quorumque inferiorum erga dominos, vel quoscunque superiores, & è contrà, ut docet Nau. cap. 14. num. 21. & 22. unde infert Bonac. supra pu. 8. Christianos omnes teneri sub mortali peccato summo pontifici in re gravi & iusta ad fidem, & disciplinam Christianam pertinente obedire: similiter diocesanos Episcopis; parochianos parochis; servos dominis; subditos superioribus; & populos principibus, & iis, in quibus respectivè illis subditi sunt; non tantum in rebus & modestis (ut loquitur S. Petrus 2.) sed etiam in iustis illisque non modò obedientiâ & reuerentiam, sed etiam amorem specialem, illiusque amoris officia, quoscunque

recta ratio id ab illis postulabit, exhibere. Secundò superiores omnes vicissim teneri ad gerendam curam inferiorum tam in temporalibus quàm in spiritualibus, prout cuiusque officium postulat. Et quidem quod spectat ad temporalia, tenentur domini seruis alimenta præbere, mercedem debitam solvere, & alia præstare, quæ iustitia vel charitas ab illis exigit: quoad spiritualia verò procurare, ut in rebus ad salutem necessariis intruantur; ut à peccatis abstineant, ut festos dies debite sanctificent, & alia præcepta divina & Ecclesiastica seruent; nè in morbis sacramenta, & alia spiritualia subsidia illis desint.

In ista vero spirituali cura inferiorum certum est longè strictiorem esse obligationem pastorum & aliorum quibus id ex officio incumbit: de quibus suo loco agetur.

§. VII.

*Quot modis peccetur in quartum
Decalogi præceptum.*

CUM (ut initio huius sectionis dictum est) in hoc quarto Decalogi præcepto, non solum præscribantur ea, quæ inferiorum & superiorum mutua officia spectant, sed etiam alia omnia, quæ ad charitatem proximi pertinent; idcirco hic adnotare debemus peccata quæ hac & illa ratione huic præcepto aduersantur: & ut à peccatis charitati proximi oppositis incipiamus.

Peccant contra proximi charitatem, qui omittunt exercere opera charitatis, siue corporalia siue spiritualia in iis casibus, in quibus ad illa exercenda obligantur: qui in extrema necessitate proximum deserunt, qui illum ad grauem necessitatem redactum eleemosynis iuuare non curant: qui cum habeant multa superflua, nec ad vitæ, aut status conseruationem honestam ullo modo necessaria, in vanos ac inutiles sumptus illa expendunt, nec ulla, aut nõ nisi raras & exiles eleemosynas pauperibus erogant qui proximum peccantem corripere, illumq; à peccati statu